

**SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TỈNH BẮC CẠN**

**KỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT CHUYÊN
NĂM HỌC 2022-2023**

Môn thi: TOÁN CHUYÊN

Thời gian làm bài : 150 phút (không kể giao đề)

ĐỀ THI CHÍNH THỨC

Câu 1. (2,0 điểm)

Cho biểu thức $A = \frac{15\sqrt{x}-11}{x+2\sqrt{x}-3} - \frac{3\sqrt{x}-2}{\sqrt{x}-1} - \frac{2\sqrt{x}+3}{\sqrt{x}+3}$

- 1) Rút gọn biểu thức A
- 2) Tìm các giá trị của x để $A = -\frac{13}{6}$

Câu 2. (2,0 điểm)

- 1) Giải phương trình $x^2 + 9x - 2\sqrt{x^2 + 9x - 1} - 4 = 0$
- 2) Giải hệ phương trình :
$$\begin{cases} x^2 - 3xy + y^2 = -4 \\ x + y + xy = 2 \end{cases}$$

Câu 3. (2,0 điểm)

- 1) Trong mặt phẳng tọa độ Oxy , cho parabol $(P): y = x^2$ và đường thẳng $(d): y = 2mx - m^2 - 2m + 3$ (với m là tham số). Tìm tất cả các giá trị của tham số m để (d) cắt (P) tại hai điểm phân biệt A, B nằm bên phải trục tung
- 2) Tìm các số nguyên tố x, y, z thỏa mãn $5(x + y + z) = xyz$

Câu 4. (3,0 điểm)

Cho đường tròn (O) và dây cung CD cố định (CD không là đường kính). I là một điểm di động trên tia đối của tia DC (I không trùng với D). Qua I kẻ hai tiếp tuyến IA, IB (A, B là hai tiếp điểm) với đường tròn (O) . Gọi H là trung điểm của đoạn thẳng CD

- 1) Chứng minh năm điểm A, I, B, H, O cùng thuộc một đường tròn
- 2) Gọi E là giao điểm của IO và AB . Chứng minh $\angle DEC = \angle DOC$
- 3) Chứng minh đường thẳng AB luôn đi qua một điểm cố định khi I di động

Câu 5. (1,0 điểm) Cho $x > 0, y > 0, z > 0$ thỏa mãn $x + 2y + 3z \geq 10$. Tìm giá trị nhỏ

nhất của $P = x + y + z + \frac{3}{4x} + \frac{9}{8y} + \frac{1}{z} + 10$

ĐÁP ÁN

Câu 1. (2,0 điểm)

Cho biểu thức $A = \frac{15\sqrt{x}-11}{x+2\sqrt{x}-3} - \frac{3\sqrt{x}-2}{\sqrt{x}-1} - \frac{2\sqrt{x}+3}{\sqrt{x}+3}$

3) Rút gọn biểu thức A

Điều kiện : $x \geq 0, x \neq 1$

$$\begin{aligned} A &= \frac{15\sqrt{x}-11-(3\sqrt{x}-2)(\sqrt{x}+3)-(2\sqrt{x}+3)(\sqrt{x}-1)}{(\sqrt{x}-1)(\sqrt{x}+3)} \\ &= \frac{-5x+7\sqrt{x}-2}{(\sqrt{x}-1)(\sqrt{x}+3)} = \frac{(\sqrt{x}-1)(2-5\sqrt{x})}{(\sqrt{x}-1)(\sqrt{x}+3)} = \frac{2-5\sqrt{x}}{\sqrt{x}+3} \end{aligned}$$

4) Tìm các giá trị của x để $A = -\frac{13}{6}$

$$\frac{2-5\sqrt{x}}{\sqrt{x}+3} = -\frac{13}{6} \Leftrightarrow 6(5\sqrt{x}-2) = 13(\sqrt{x}+3)$$

$$\Leftrightarrow 17\sqrt{x} = 51 \Leftrightarrow \sqrt{x} = 3 \Rightarrow x = 9(\text{mdk})$$

Vậy $x = 9$ thì $A = -\frac{13}{6}$

Câu 2. (2,0 điểm)

3) Giải phương trình $x^2 + 9x - 2\sqrt{x^2 + 9x - 1} - 4 = 0$ (1)

ĐKXĐ: $x^2 + 9x - 1 \geq 0$,

$$(1) \Leftrightarrow x^2 + 9x - 1 - 2\sqrt{x^2 + 9x - 1} - 3 = 0$$

Đặt $t = \sqrt{x^2 + 9x - 1}, (t \geq 0)$. Phương trình (1) thành :

$$t^2 - 2t - 3 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} t = -1(\text{ktm}) \\ t = 3(tm) \Rightarrow x^2 + 9x - 1 = 9 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = -10 \end{cases} \end{cases} \quad (\text{thỏa mãn điều kiện})$$

Vậy $S = \{1; -10\}$

4) Giải hệ phương trình : $\begin{cases} x^2 - 3xy + y^2 = -4 \\ x + y + xy = 2 \end{cases} \quad (I)$

$$(I) \Leftrightarrow \begin{cases} (x+y)^2 - 5xy = -4 \\ (x+y) + xy = 2 \end{cases} \cdot \text{Đặt } \begin{cases} S = x+y \\ P = xy \end{cases}$$

Hệ phương trình (I) thành : $\begin{cases} S^2 - 5P = -4 \\ S + P = 2 \end{cases} (II)$

$$(II) \Leftrightarrow \begin{cases} S^2 + 5S - 6 = 0 \\ P = S - 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \begin{cases} S = 1 \\ P = 1 \end{cases} \Rightarrow X^2 + X + 1 = 0 (ktm) \\ \begin{cases} S = -6 \\ P = 8 \end{cases} \Rightarrow X^2 + 6X + 8 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} X = -2 \\ X = -4 \end{cases} \Rightarrow (x; y) \in \{(-2; -4); (-4; -2)\}$$

Vậy hệ phương trình có nghiệm $(x; y) \in \{(-2; -4); (-4; -2)\}$

Câu 3. (2,0 điểm)

3) Trong mặt phẳng tọa độ Oxy , cho parabol $(P): y = x^2$ và đường thẳng

$(d): y = 2mx - m^2 - 2m + 3$ (với m là tham số). Tìm tất cả các giá trị của tham số m để (d) cắt (P) tại hai điểm phân biệt A, B nằm bên phải trục tung

Ta có phương trình hoành độ giao điểm của (d) và (P) là :

$$x^2 = 2mx - m^2 - 2m + 3 \Leftrightarrow x^2 - 2mx + m^2 + 2m - 3 = 0 (1)$$

(d) cắt (P) tại hai điểm phân biệt A, B đều nằm bên phải trục tung khi và chỉ khi phương trình (1) có hai nghiệm dương phân biệt

Phương trình (1) có hai nghiệm phân biệt x_1, x_2 khi

$$\Delta' > 0 \Leftrightarrow -2m + 3 > 0 \Leftrightarrow m < \frac{3}{2} (*)$$

Khi đó, theo định lý Vi-et ta có : $\begin{cases} x_1 + x_2 = 2m \\ x_1 x_2 = m^2 + 2m - 3 \end{cases}$. Để x_1, x_2 dương thì :

$$\begin{cases} x_1 + x_2 > 0 \\ x_1 x_2 > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2m > 0 \\ m^2 + 2m - 3 > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m > 0 \\ m > 1 \text{ hoặc } m < -3 \end{cases} \Leftrightarrow m > 1 (**)$$

Từ (*) và (**) suy ra $1 < m < \frac{3}{2}$ thỏa mãn yêu cầu bài toán

4) Tìm các số nguyên tố x, y, z thỏa mãn $5(x + y + z) = xyz$

Vì $5(x + y + z) = xyz \Rightarrow xyz : 5$

Suy ra trong 3 số x, y, z có ít nhất một số chia hết cho 5

Vì vai trò x, y, z như nhau, giả sử $z : 5$, mà z là số nguyên tố nên $z = 5$

Khi đó phương trình trở thành :

$$x + y + 5 = xy \Leftrightarrow (x - 1)(y - 1) = 6 = 2.3 = 1.6$$

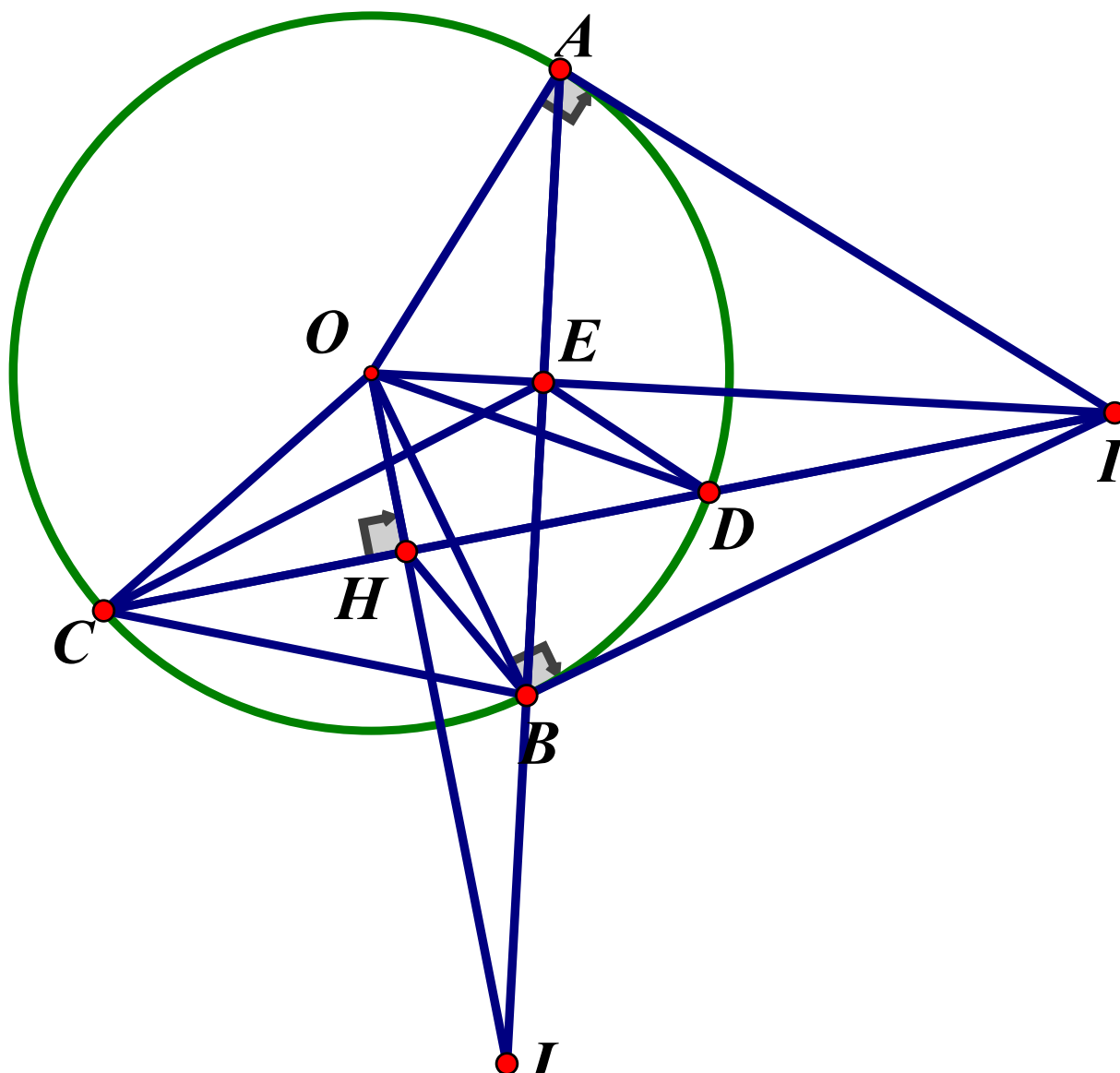
Th1: $\begin{cases} x - 1 = 2 \\ y - 1 = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 3 \\ y = 4 \end{cases}$ (loại vì x, y nguyên tố)

$$Th2: \begin{cases} x-1=1 \\ y-1=6 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=2 \\ y=7 \end{cases} (tm)$$

Vậy $(x; y; z) \in \{(2; 7; 5); (2; 5; 7); (7; 5; 2); (7; 2; 5); (5; 2; 7); (5; 7; 2)\}$

Câu 4. (3,0 điểm)

Cho đường tròn (O) và dây cung CD cố định (CD không là đường kính). I là một điểm di động trên tia đối của tia DC (I không trùng với D). Qua I kẻ hai tiếp tuyến IA, IB (A, B là hai tiếp điểm) với đường tròn (O) . Gọi H là trung điểm của đoạn thẳng CD

4) Chứng minh năm điểm A, I, B, H, O cùng thuộc một đường tròn

Ta có $\angle IAO = \angle IBO = 90^\circ$ (gt)

Vì H là trung điểm CD nên $OH \perp CD \Rightarrow \angle IHO = 90^\circ$

$$\Rightarrow \angle IAO = \angle IBO = \angle IHO = 90^\circ$$

Vậy 5 điểm A, I, B, H, O cùng thuộc đường tròn đường kính OI

5) Gọi E là giao điểm của IO và AB . Chứng minh $\angle DEC = \angle DOC$

Ta có : $\begin{cases} OA = OB \\ IA = IB \end{cases}$. Do đó OI là đường trung trực của $AB \Rightarrow OI \perp AB$

Xét $\triangle OBI$ có BE là đường cao, ta có $IE \cdot IO = IB^2$ (1)

$\triangle IBD \sim \triangle ICB$ vì $\angle BIC$ chung và $\angle IBD = \angle ICD = \frac{1}{2} \text{sd } \widehat{BD}$

$$\Rightarrow \frac{IB}{IC} = \frac{ID}{IB} \Rightarrow IB^2 = IC \cdot ID \quad (2)$$

Từ (1) và (2) suy ra $IE \cdot IO = IC \cdot ID \Rightarrow \frac{IE}{IC} = \frac{ID}{IO}$

$\triangle IED \sim \triangle ICO$ vì $\angle CIO$ chung và $\frac{IE}{IC} = \frac{ID}{IO} \Rightarrow \angle IED = \angle ICO$

Suy ra $\angle DCO + \angle OED = \angle IED + \angle OED = 180^\circ$

Do đó tứ giác $CDEO$ nội tiếp. Vậy $\angle COD = \angle CED$ (đpcm)

6) Chứng minh đường thẳng AB luôn đi qua một điểm cố định khi I di động

Gọi J là giao điểm của hai đường thẳng AB, OH

$\triangle OHI \sim \triangle OEJ$ vì $\angle IOJ$ chung và $\angle OHI = \angle OEJ = 90^\circ$

$$\text{Suy ra } \frac{OH}{OE} = \frac{OI}{OJ} \Leftrightarrow OJ = \frac{OI \cdot OE}{OH} = \frac{OC \cdot OD}{OH}$$

Vì đường tròn (O) , dây cung CD cố định nên điểm H cố định

$$\text{Suy ra } OJ = \frac{OC \cdot OD}{OH} \text{ không đổi}$$

Do đó J cố định

Vậy đường thẳng AB luôn đi qua điểm J cố định khi I di động

Câu 5. (1,0 điểm) Cho $x > 0, y > 0, z > 0$ thỏa mãn $x + 2y + 3z \geq 10$. Tìm giá trị nhỏ

$$\text{nhất của } P = x + y + z + \frac{3}{4x} + \frac{9}{8y} + \frac{1}{z} + 10$$

Áp dụng BĐT Cosi cho hai số dương $x, \frac{1}{x}$ ta có :

$$x + \frac{1}{x} \geq 2 \Leftrightarrow \frac{3}{4} \left(x + \frac{1}{x} \right) \geq \frac{3}{2} \quad (1)$$

Đẳng thức xảy ra khi và chỉ khi $x = 1$

Áp dụng BĐT Cô si cho hai số dương $y, \frac{9}{4y}$ ta có :

$$y + \frac{9}{4y} \geq 3 \Leftrightarrow \frac{1}{2} \left(y + \frac{9}{4y} \right) \geq \frac{3}{2} \quad (2)$$

Đẳng thức xảy ra khi và chỉ khi $y = \frac{3}{2}$

Áp dụng BĐT Cô si cho hai số dương $z, \frac{4}{z}$ ta có :

$$z + \frac{4}{z} \geq 4 \Rightarrow \frac{1}{4} \left(z + \frac{4}{z} \right) \geq 1 \quad (3)$$

Đẳng thức xảy ra khi và chỉ khi $z = 2$

Theo giả thiết ta có :

$$x + 2y + 3z \geq 10 \Leftrightarrow \frac{x + 2y + 3z}{4} \geq \frac{5}{2} \Leftrightarrow \frac{x}{4} + \frac{y}{2} + \frac{3z}{4} \geq \frac{5}{2} \quad (4)$$

Đẳng thức xảy ra khi $x = 1, y = \frac{3}{2}, z = 2$

Cộng theo vế các bất (1), (2), (3), (4) ta được :

$$x + y + z + \frac{3}{4x} + \frac{9}{8y} + \frac{1}{z} \geq \frac{13}{2} \Leftrightarrow P \geq \frac{33}{2}$$

Đẳng thức xảy ra khi $x = 1, y = \frac{3}{2}, z = 2$

Vậy $\min P = \frac{33}{2} \Leftrightarrow x = 1, y = \frac{3}{2}, z = 2$